

Aleg. 178.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożenie Wydziału krajowego co do dalszych czynności w sprawie konwersji długu indemnizacyjnego i w sprawie urządzenia administracji pożyczek krajowych.

Wysoki Sejmie!

Przedłożeniem z d. 14. listopada 1893. zdał Wydział krajowy sprawę z dokonanej konwersji długu indemnizacyjnego, a Wys. Sejm uchwałą z d. 20. maja 1893. przyjął to sprawozdanie do wiadomości.

Obecnie Wydział krajowy przedkłada Wys. Sejmowi sprawozdanie z dalszych czynności w sprawie konwersji i w sprawie urządzenia administracji pożyczek krajowych.

ad 1. Co do dalszych czynności spowodowanych przez konwersję, był Wydział krajowy przede wszystkim zajęty wypłatą tych obligacyj indemnizacyjnych, które do konwersji zgłoszone nie zostały. Obligacyj takich było ogółem na 3½ miliona, a potrzebnej na ten cel gotówki dostarczyło konsorcjum które sfinansowało pożyczkę z r. 1893. Wymiana kwitów tymczasowych na obligacje nowej pożyczki i wypłata półrocznych procentów była dalszą czynnością organów Wydziału krajowego. Zadania tego dokonała ustanowiona kasa pożyczek krajowych, której jako filii kasy krajowej zdane zostały oprócz pożyczki konwersyjnej także wszystkie dawniejsze pożyczki krajowe.

Po uskutecznieniu wypłat i wymianie kwitów tymczasowych zajęła się kasa pożyczek krajowych winkulowaniem obligacyj nowej pożyczki, która to czynność musiała być uskutecznioną do 1. sierpnia to jest do dnia pierwszego losowania. Czynności te terminowe dokonane zostały w oznaczonym terminie tylko dzięki wyczerpującej pracy zajętych przy nich funkcyonaryuszów.

W toku załatwiania wszystkich tych spraw przez kasę pożyczek krajowych, Wydział krajowy przekonał się, że kasa ta, z powodu zgromadzenia w niej wszystkich pożyczek krajowych, mając sobie oddane czynności odnoszące się do oprocentowania i umarzania funduszu, wynoszącego blisko 40 milionów, przybrała charakter instytucji ściśle

finansowej, i że zatrzymanie dla tej kasy wszelkich norm urzędowych wskazanych dotychczasowymi instrukcjami, musi się obijać na pospiechu w załatwianiu poruczonych jej spraw. Z tego to powodu Wydział krajowy wypracował specjalną dla tej kasy instrukcję, która przy zachowaniu wszelkiej najdokładniejszej kontroli pozostawia kasie pożyczek krajowych w pewnej mierze wolną rękę we wszystkich jej czynnościach czysto manipulacyjnych.

Rachunek z konsorecyum, które pożyczkę sfinansowało, zakończony został zupełnem wyrównaniem obopólnych pretensyj, a wzmiankowane w sprawozdaniu Wydziału krajowego drobne różnice są już obecnie załatwione w myśl żądań Wydziału krajowego. To też Wydział krajowy był już w możności zwrócenia Unionbankowi reszty kaucyi zabezpieczającej dopełnienia zobowiązań tego konsorecyum.

W myśl uchwał sejmowych miał Wydział krajowy uzyskane przez operację konwersyjną zwyczajki obrócić na spłatę dawniejszych pożyczek emisyjnych i pożyczki krótkoterminowej 1,650.000 zł. zaciągniętej z funduszu propinacyjnego. Gdy jednak ta pożyczka jest 4°/_o, a dawniejsze pożyczki emisyjne są 4¹/₂^o/_o, przeto było staraniem Wydziału krajowego uzyskać prolongatę spłaty długu propinacyjnego, ażeby za to przyspieszyć spłatę pożyczek 4¹/₂^o/_o.

Dyrekcya funduszu propinacyjnego zgodziła się na prolongatę 1 miliona do końca r. 1894., wskutek czego mógł Wydział krajowy porozumiewszy się z członkami komitetu doradczego wypowiedzieć pożyczkę emisyjną z r. 1885 na dzień 1. listopada 1893.

W sprawie bonifikacyi podatku dochodowego od kuponów od obligacyj indemnizacyjnych, które przez konwersję i spłatę ściągnięte zostały z obiegu, Wydział krajowy zawarł z c. k. rządem umowę, na podstawie której spłata należącej się rządowi kwoty 347.989 zł. rozłożoną została na kwartalne coraz zmniejszające się raty podług ułożonej tabeli począwszy od 1. października 1893. do 1. października 1897.

ad 2. Co do urządzenia administracyi pożyczek krajowych, to wykazaliśmy już powyżej, że dla tej administracyi ustanowioną została osobna „kasa pożyczek krajowych“, będąca filią kasy krajowej, dotowana przez tęż kasę i tworząca z nią jedną całość.

Przeznaczeniem tej kasy jest: 1. wypłacać płatne kupony od obligacyj pożyczek krajowych wszystkich emisyj, 2. spłacać wylosowane obligacje tych pożyczek, 3. winkulować i dewinkulować przedkładane jej w tym celu obligacje i 4. załatwiać wszystkie czynności kasowe, mające związek z funduszami pożyczkowymi, poruczone jej przez Wydział krajowy. Powiększenie dotychczasowych pożyczek emisyjnych o pożyczkę konwersyjną wynoszącą blisko 28 milionów przyspożyło także i oddziałowi rachunkowemu bardzo wiele i różnorodnych czynności. Oprócz bowiem ściągania należyciśdawnych funduszy indemnizacyjnych, które przeszły na rachunek funduszu krajowego, ma biuro oddziału rachunkowego, któremu powierzona jest pożyczka z r. 1893, obowiązek załatwiać wszelkie sprawy rachunkowe odnoszące się do wszystkich pożyczek krajowych, a w pierwszym rzędzie relikwidacyę czyli skontrolowanie wypłat poczynionych przez kasę. Obok tego biuro to obowiązane jest zestawiać preliminarze, zamknięcia rachunków tych pożyczek i wszelkie wykazy żądane przez komisję kontroli długu państwa, przygotowywać i przeprowadzać losowania, zestawiać wykazy losowania, urgować, sprawdzać i reponować kwity na zapłacone ekwiwalenty, sprawdzać i kontrolować dzienniki depozytów i t. p.

Wszystkich tych czynności nie jest Wydział krajowy w możności załatwiania przy dotychczasowym etacie służby kasowej i z dotychczasowymi siłami służby rachunkowej i dla tego Wydział krajowy domaga się pomnożenia etatu służby kasowej o 4 nowe posady a to po jednej z każdej z 4 najniższych kategorii i o przyjęcie 6. nowych funkcyjonaryuszów do służby rachunkowej.

Wydatki z tem powiększeniem połączone, mają wynosić: w dziale kasowym 3.920 zł., a w dziale rachunkowym 4.505 zł. czyli razem 8.425 zł. A gdy na zarząd funduszami indemnizacyjnymi preliminowaną była na r. 1893. kwota 16.000 zł. (bez kwoty 5.000 zł. przeznaczonej na judykaturę) okazuje się koszt proponowanego powiększenia etatu kasy i dyurnistów dla oddziału rachunkowego o 7.575 zł. mniejszym od kwoty preliminowanej na r. 1893.

Oprócz zmiany etatu kasy krajowej i powiększenia liczby funkcjonaryuszów oddziału rachunkowego, proponuje Wydział krajowy podwyższenia płacy dla kontrolora i kasjera z 1.200 na 1.400 zł., a motywuje swój wniosek tem, że awans urzędników kasowych oddzielonych od oddziału rachunkowego, jest tak powolnym, iż obecnie znajduje się w kasie krajowej kilku urzędników, którzy już przed kilku laty trzecie dodatki pięcioletnie na tej samej posadzie uzyskali, że gdyby ci urzędnicy, przy ich zdolnościach i pracowitości, byli się znajdowali w oddziale rachunkowym, byłiby dawno już zajęli wyższe posady niż te, które obecnie w kasie zajmują, przyczem zauważyć należy, że urzędnicy kasy, a mianowicie kontrolor i kasjer mają jeszcze uciążliwy obowiązek złożenia kaucyi.

Komisya budżetowa nie może odmówić słuszności przytoczonym powyżej powodom dla uzasadnienia potrzeby powiększenia etatu służby kasowej i pomnożenia liczby funkcjonaryuszów w oddziale rachunkowym we wskazanych powyżej granicach budżetowych.

Co do propowanego polepszenia dla kontrolora i kasjera z 1.200 na 1.400 zł. Komisya budżetowa zgadza się na wniosek Wydziału krajowego, a czyni to komisya i z tego powodu, że urzędnicy ci pozostają w służbie krajowej od lat 23 a względnie 22, a od lat przeszło 18 w tej samej randze adjunktów, podczas gdy w oddziale rachunkowym urzędnicy ze służbą etatową 10-12 lat są już rewidentami.

W myśl powyższych wywodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o dalszych czynnościach w sprawie konwersyi długu indemnizacyjnego i w sprawie urządzenia administracyi pożyczek krajowych, przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. a) Sejm ustanawia następujący etat osób i płac personalu kasy krajowej wstawiając odpowiedni kredyt do budżetu krajowego na r. 1894. rubr. II. poz. 19.

1. Dyrektor kasy płaca	2.000 zł.	
dodatek aktywalny	360 „	
dodatki pięcioletnie po		200 zł.
2. Zastępca dyrektora płaca	1.600 „	
dodatek aktywalny	300 „	
dodatki pięcioletnie po		200 „
3. Kontrolor płaca	1.400 „	
dodatek aktywalny	240 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
4. Kasjer płaca	1.400 „	
dodatek aktywalny	240 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
5. 2. adjunktów płaca po 1.200 zł. dod. aktywalny po 240 zł.	2.880 „	
dodatki pięcioletnie po		150 „
6. 2. oficyałów płaca po 900 zł. dod. aktywalny po 180 zł.	2.160 „	
dodatki pięcioletnie po		90 „
7. 2. asystentów płaca po 700 zł. dod. aktywalny po 100 zł.	1.600 „	
dodatki pięcioletnie po		50 „
do przeniesienia		14.180 zł.

	z przeniesienia	14.180 zł.	
8.	2. praktykantów płaca po 600 zł.	1.200 „	
	dodatki pięcioletnie po		50 „
9.	woźny płaca	600 „	
	dodatek aktywalny	50 „	
	dodatki pięcioletnie po		30 „
		<hr/>	
		16.030 zł.	

2. b) Sejm wstawia w rubr. II. poz. 24. e) budżetu na r. 1894. dla zarządu dłu-
gu krajowego (dyurna) 4.505 zł.

Lwów dnia 6. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego :
Stanisław Badeni.

Sprawozdawca :
Goldman.